

Syftet med en fördjupad lokal utvecklingsplan

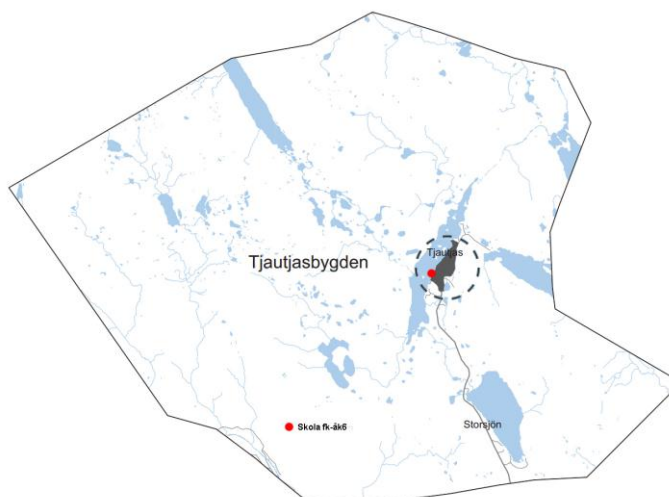
En fördjupad lokal utvecklingsplan, FLUP, är ett viktigt grunddokument för det gemensamma utvecklingsarbetet på en ort och ett dokument som skapar medvetenhet och eftertanke hos respektive bygd. Både för det gemensamma lokala arbetet och för kommunens arbete med verksamhetsplanering av olika slag. Det är ett levande dokument, som kan förändras om förutsättningarna ändras.

FLUP blir ett strukturerat och strategiskt dokument som beskriver olika behov av utvecklingsinsatser på orten och HUR vi kan nå dem, både för invånare och företagare. De förslag och idéer som LUP innehåller har utarbetats av invånare, företag och föreningar. Landsbygds viljan ska tillsammans sammanställa en strategi för hur de mest prioriterade områdena från LUP ska kunna gå från teori till verklighet. Underifrånperspektivet har varit utmärkande för att få en bred och djup förankring av förslagen på lokal nivå.

Processarbetet

Följande processupplägg har tillämpats:

Bygdemöte där idégruppen Tjautjas-viljan skapades. Dessa är en blandning personer som går efter Landsbygdsviljans värdegrund som är vilja, engagemang och positivitet.

I denna frivilliga grupp sattes ledningen i Eilert Martinsson, Ellen Lundgren, Hjördis Martinsson, Sven-Uno Andersson, Magnus Winbjörk och Ingela Granström. Tjautjas har via annons, e-mail och affischering gått ut med inbjudan till både allmänhet och verksamheter på orten.

Arbetsgruppen träffas 2-4 gånger under 2014 och FLUP avslutas med ett andra Bygdemöte där bygden får ta del av de resultat

som blivit under FLUP och Tjautjasviljans träffar. Där kan invånarna i bygden ställa frågor och komma med förslag och kritik som ska tas hänsyn till.

Innehållsförteckning

Syfte med en fördjupad lokal utvecklingsplan	s.1
Processarbetet	s.1
Innehållsförteckning	s.2
1. Nulägesbeskrivning	s.3
1. Bygdens invånare	s.4
2. Arbetssituation och arbetstillfällen	s.4
3. Skola och förskola	s.5
4. Företagen	s.5
5. Hur gör vi bygden intressant för turister?	s.6
6. Föreningslivet	s.6-7
7. Samlingslokaler	s.7
8. Service och servicelösningar	s.7
9. Fritid och sysselsättning	s.8
2. Framtidsvision – Hur når vi dit?	s. 8
1. Fokusområden	s. 9
2. Boende	s. 9
3. Skola och Förskola (äldreboende)	s. 9
4. Marknadsföra och visa upp bygden	s. 9
5. Näringsliv, företag och turism	s.10
6. Offentlig service	s.10-11
7. Dagvaruförsörjning	s.11
8. Allmänna kommunikationer	s.11
9. Övrigt	s.11-12
<i>Vad har vi i bygden som vi vill ha kvar?</i>	s.11
<i>Vad är det som krävs för att vi ska få behålla det?</i>	s.11
<i>Vad har vi haft i bygden som vi vill ha tillbaka?</i>	s.11
<i>Hur får vi tillbaka det?</i>	s.12
<i>Vad har vi inte haft i bygden men skulle vilja ha?</i>	s.12

Foton av Daniel Olaussons och Jennie Svensson.

1. Nulägesbeskrivning

❖ Hur tycker ni att er hemort är?

Det är en fantastisk by med härlig stämning mellan både invånarna och mellan föreningar. Det är stor handlingskraft och projekt man gör antingen på egen hand eller hjälper varandra, vilket har gjort att byn har tagit tag i utvecklingen av byn på egen hand. Skola finns kvar för de lägre åldrarna, men har ingen lekplats, vilket är ett problem då barnen och barnfamiljerna inte har någon given plats att träffas eller leka.

Efterfrågan på boende är stort, både att köpa hus och bygga eget tack vare möjligheterna med nära till fjälls, vilket främjar vinteraktiviteterna högt. Det finns 14 holmar och på sommaren är badplatserna välbesökta tack vare långgrundet. Café och Minilivs är på en startgång av en lokal entreprenör.

❖ Hur tycker ni er bygd ser ut?

Man ser Tjautjas som en vacker by som är geografiskt unik och med en väldigt ung befolkning. Man säger att det både är långt och nära till tätorten.

Närheten till naturen och fjällen uppskattas och därför är det mycket besökare året om. Det tar en halvtimme från byns mittpunkt att komma upp till fjällen för vandring, ridning, cykling etc. och pga. av klimatet håller skotersäsongen på längre.

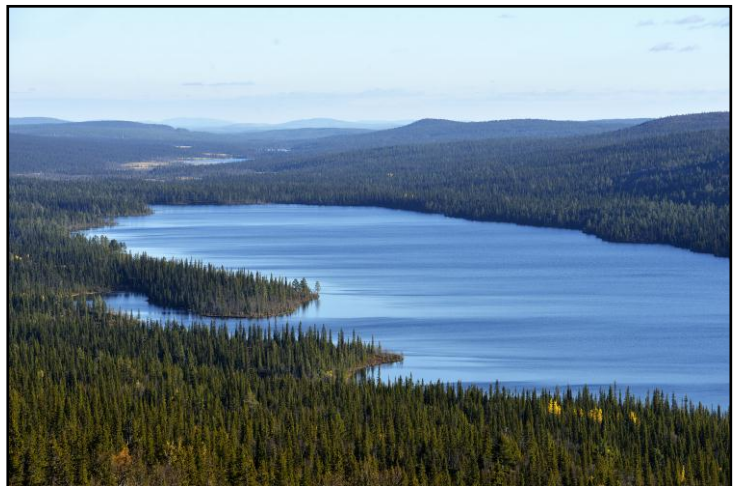
❖ Hur tycker ni attityden är i er bygd?

Det är en bra attityd från ung till gammal med envisa Tjautjasbor och god framtidstro. Det är en självklarhet i bygden att man samarbetar och driver saker tillsammans, t.ex. med bredbandsgrävningen för några år sedan då alla deltog och hjälpte till. Flottkalaset och skotertävlingarna visar upp bygdens stora kreativitet och initiativkraft.

❖ Hur ser bygden ut utifrån?

Tjautjas är rätt eftertraktat att bo i bla för närheten till allt och att alla i byn engagerar sig, t.ex. vid skotertävlingar, samarbete, flottkalas m.m. Julbelysningarna är också mycket uppmärksammade med julpynt i allas hem och trädgårdar. Som mest har det varit 19 000 lampor!

Men man ser antingen Tjautjas med en avund för samarbetsförmågorna och aktiviteterna, eller så ser man att byn är vid vägens slut.

”Husen ligger som att en jätte kastat en näve med hus upp i luften som landat lite varstan.”

❖ Vad är engagemang?

När man ställer upp för varandra och hjälper till om det så är skolan, föreningar eller grannar.

1. Bygdens invånare

Det bor 251 personer i Tjautjas-bygden efter 2012 LUP,

- 0-15 år 62 st
 - 16-29 år 38 st,
 - 30-39 år 34 st
 - 40-64 år 85 st
 - över 65 år 32 st
-
- **Vad är den viktigaste drivkraften för ökad tillväxt i bygden?**
 - Entreprenörskap?
 - Utbildning?
 - Infrastruktur?
 - Boende?
 - Aktiviteter?
 - Annan?

Svar:

1. Infrastruktur
2. Boende

2. Arbetssituationen och arbetstillfällena

Vad finns det för arbetsplaster i bygden?

- Skolan/Gällivare kommun
- Egenföretagare
- LKAB
- Aitik
- Landstinget

Hur ser arbetssituationen ut i bygden, vilket/vilka arbeten har invånarna?

Arbetslöshet?

Ingen arbetslöshet.

Arbetar de i bygden eller reser de? Hur många i snitt? Hur långt reser de och vart?

Pendlar till gruvorna och till Gällivare.

3. Skola och förskola

Hur många barn finns i bygden?

ca 37st (ålder fk-åk9)

Hur går de i förskola/skola och vart?

Gk 1-4år - 9st + 6st i kö
Förberedelseklass - 7st.
Åk1-3 - 11st barn

Finns det en mötesplats för barn och föräldrar?

Idrottsföreningen - pingis, hockeyplan, fotboll.
Badstranden på sommaren.
Högtidsaktiviteter.

Finns det skolbyggnad? Vem äger/förvaltar den?

Tjautjas äger skolbyggnaden. Gällivare kommun står för underhåll utefter allmänna regelverken (enligt skrivet avtal med hyresvärd).

Vad används den till för övrigt?

Möteslokal, kyrklig verksamhet

4. Företagen

Det finns 15 företag på orten varav företagstjänster är den dominerande näringen.

Företagen är verksamma inom följande branscher:

Tillverkning(3st), byggnads(2st), handel(2st), företagstjänster(4st) och övrigt(3st).

5. Hur gör vi bygden intressant för turister?

Vinterlandskap – skoterturism

Centrum av skoterlederna.

Avstånden är till Soutujärvi 2 mil, Kajtum 3 mil, koskullskulle 2 mil.

Strategiskt kan man åka två mil och fika och äta. En bli samlingspunkt för dem som inte vill ta så långa färder, nära till skydd, telefon, sjöar där man vill fiska. Den dagen någon skapar ett matställe så kommer det bli populärt.

Hundspannen från Soutujärvi kan köra till Tjautjas.

Vilka turistmålgrupper finns till vår bygd?

Skidåkare, skoteråkare, fiske, hundspann, cykel – många som cyklar ut till byn

Vad är det de målgrupperna lockas av till bygden och hur gör vi det bättre?

Naturen. Vill man ha tystnad får man tystnad.

Vi borde ha en hembygdsgård i framtiden som en samlingsplats.

Vad kan vi göra för att upprätthålla turistnäringen eller utveckla turistnäringen?

Vi har i dagsläget ingen fungerande turism, man lever på eget initiativ. I framtiden kanske någon skulle våga sig på en sådan satsning.

Däremot när besöksnäringen är stor t.ex. på badplatserna behövs WC- och omklädningsbyggnader.

6. Föreningslivet

Vilka föreningar är det som är aktiva och vad är verksamheten? (anordnar aktiviteter, är aktiva deltagare, mycket medlemmar).

- Tjautjas IK
- Byaföreningen – äger skolan.

Vad tillför föreningen landsbygden och dess invånare?

Byaföreningen sköter ideella projekt – t.ex. återuppta planteringar i de fiskevatten som finns.

Idrottsföreningen – barn och ungdomsaktiviteter, skidåkning på motionsnivå 1,5km, 3km, 5km spår (*har dock ingen belysning*).

Hur är samarbetet mellan föreningarna i bygden?

Mycket bra samarbete.

Samarbetar man mellan byarna eller bara med de i samma by?

Skotertävlingar samarbetas med Sammakko och Lahnjärvi (Pajala).

7. Samlingslokaler

Var finns det för samlingslokaler/mötesplatser i bygden?

Skolan, Tjautjas IK "Klubbis" klubbstuga, dansbanan på ön.

Vilka lokaler är det regelbundna aktiviteter i? Vad för aktiviteter och för vem?

Det är aktiviteter i lokalerna regelbundet.

Vad är dess positiva reps negativa sidor? Behövs något förbättras och varför?

Lokalerna behöver renoveras, Klubbis behöver byra yttertak främst.

8. Service och servicelösningar

Vad för service finns i er bygd och i vilka byar?

Hemtjänst, hemsjukvård, bokbussen. Minilivs är på gång, klubbstugan har viss möjlighet till övernattnig.

Skolbuss. 07:10, 15:30.

Finns det återvinningstation i bygden, om inte, var ligger närmsta?

Det finns ingen återvinningstation, närmsta är Koskullskulle.

Kommunikationer? Vad är viktigast för de goda kommunikationerna?

Invånare får åka med skolskjutsen.

Vilka byar har bredband? Vad är behovet?

Det finns bredband, fiber.

9. Fritid och sysselsättning

Vad finns det för fritidssysselsättning i bygden?

Sport – skidåkning, fotboll, Tabata, hockey.

Kultur – Körer inne i staden, egen orkester.

Friluftsliv – Skoter, fiske, jakt, flygplan – landningsbana, flottliv – flytande veranda,

Holmen – badplats

Putsoive – bergsstigning

idrottsplatsen

Flottkalas

Vad finns det för vilja/önskemål om sysselsättning i bygden?

Fler studiecirklar.

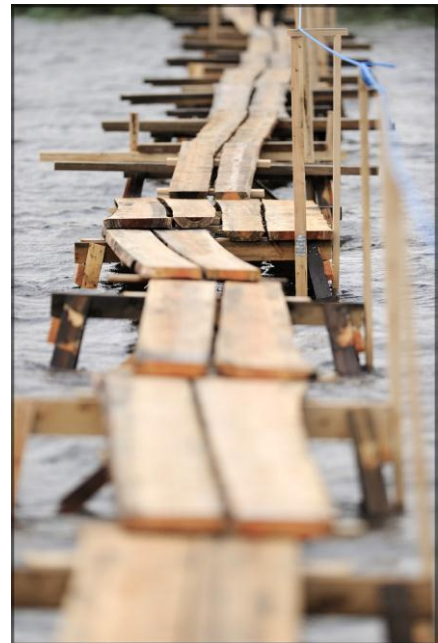
2 Framtidsvision - Hur når vi dit?

Fokusområden

En viktig utgångspunkt för deltagarna i arbetsgruppen har varit att Tjautjasbygden ska fortsätta vara en växande bygd med tyngdpunkt på boendeutveckling och infrastruktur. Tjautjasbygden är en av de minsta bygderna i kommunen, men ett växande invånarantal och med en medelålder på 28år.

Unga har visat stort intresse av att flytta till Tjautjas men pga. begränsade möjligheter till boende så är det svårigheter att hitta bostad i byn.

Skolan är en viktig del i Tjautjas och är något invånarna kämpar mycket för ska utvecklas ännu mer. Främst med en lekplats närliggande skolan som barnen i bygden ska kunna leka på både på och efter skoltid, samt bli en mötesplats för barnfamiljerna i bygden. Viktigt i utvecklingsarbetet och möjligheterna för bygden är att med hjälp från kommunen och dess förvaltningar. Man vill ha en bättre kontakt till kommunens tjänstemän.

1. Boende

Hur ser boendesituationen ut år 2020 i bygden? Vad för bostadsmöjligheter? Vad är det som krävs?

Det är stor efterfrågan på både villor och lägenheter, även på mindre lägenheter till seniorer. Mer mark för tomter krävs för att följa bostadsutvecklingen och att man tillåter att bygga närmare stranden.

2. Skola och förskola

Hur ser skolans situation ut? Finns den kvar?

Skolan finns kvar, då det i dagsläget är många små barn som går i förskole/lågstadieklass.

3. Marknadsföra och visa upp bygden

Hur kan vi visa upp vår bygd? Hur gör vi det nu?

- Flottkalaset och skotertävlingarna ger marknadsföring.
- Facebooksida – informerar och lägger upp kommande aktiviteter.
- Byanamnet är en bra logotype.
- Miljökalendern.
- Annonsering i Kometen, NSD och Kuriren kommer till aktiviteterna.
- Nordnytt.
- Tjautjasfilmen

Vad i vår bygd är värt att visa upp?

- Aktiviteter
- Samverkan/samarbetet i bygden
- Skoterleder vs badplatser,
- Närheten till naturen – start på utflyktsmål.

Hur visar vi upp vår bygd på kommunens hemsida?

- Aktiviteter
- Bilder på platser i bygden
- Tjautjasfilmen
- Kontaktuppgifter till Tjautjasviljan, Minilivs eller kontaktpersoner.

Vill vi synas i sociala medier?

Ja!

Vilken information lämnar vi till turistbyrån?

Meddela aktiviteter, familjedagar, kanske cykelvägar/färdvägar

4. Näringsliv, företag & Turism

Hur ser näringslivet ut i bygden 2020?

- Det har blivit fler arbetstillfällen i byn genom företagare, företagstjänster i hemmet. Det skulle kunna bli fler då det i framtiden kommer behövas fler lärare och förskolelärare.
- Samma näringslivsverksamhet som nu men med stor möjlighet till att det är ännu fler.

Hur etableras det nya företag? Hur är bygden attraktiv för nyföretagande?

- Mer företagstjänster-företag pga. bra internetuppkoppling,

Finns det mer turismverksamhet?

- Det finns mer turismverksamhet, byn eller någon privatperson har tagit tag i det tills 2020, då det redan är mycket efterfrågningar på turismverksamhet och övernattnig.

Vad kan vi göra för att det ska bli så till 2020.

- Att någon vågar ta initiativet, byborna hjälper gärna till om det är någon som drar igång det och ansvarar för det.

5. Offentlig service

Vad finns det för offentlig service i bygden 2020?

- Minilivs café, miljöstation, hemtjänst, bokbussen.

Vilken offentlig service är det som behövs i bygden då och varför?

- Minilivs behövs, finns och är en hållbar verksamhet.

Hur vinner man som bygd på det?

- Miljövänligare, hushållen slipper åka lika mycket för att handla, trevlig mötesplats, arbetstillfällen.

Vad är det som krävs/behövs för att det ska vara/bli/stanna så?

- Driven entreprenör, köptrohet och stöttning från byn, marknadsföring, någon aktivitet där ibland och liknande.

6. Dagligvaruförsörjning

Vad finns det för varuförsörjning?

Minilivs och café.

Vad har den/dem för service?

Mindre affär, café och bageri.

Posthantering.

Förhoppning på gärna systembolag- och apoteksombud.

Hur bedöms läget för en sådan anläggning? För vem/vilka?

Arbetsstillfälle.

Mötes- och samordningsplats för invånare och turister/besökare.

7. Allmänna kommunikationer

Hur är kollektivtrafiken i bygden? Vad är viktigast för de goda kommunikationerna 2020?

Det viktigaste är att skolskjuts finns kvar.

8. Övrigt

Vad har vi i bygden som vi vill ha kvar?

- Skola
- Föreningslivet
- Trevliga invånare
- Villiga eldsjälarna som sköter natur, skoterlederna etc.
- Skotertävlingarna
- Flottkalaset

Vad är det som krävs för att vi ska få behålla det?

- Fortsatt gott engagemang
- Ungdomar
- Bostäder!
- Bra samarbetet med kommunen

Vad har vi haft i bygden som vi vill ha tillbaka?

- Allt har utvecklats framåt.

Vad har vi inte haft i bygden, men skulle vilja ha?

- Hembygdsgård.
- Matställe – restaurang.
- Bensinpump.
- Återvinningsstation.
- Postombud.
- Systemombud.
- Apoteksombud.

Varför och hur?

- Ombuden med ett hållbart Minilivs.
- Hembygdsgård, kanske ett framtida EU-projekt.
- Samlingslokal, bagarstuga, chans till övernattning.
- Få igång turism, skoterturism, matställe kan gå hand i hand med caféet.
- Återvinningsstation – avtal med kommunen.
- Bensinpump – antagligen egen insats, möjlighet till stöd för materialet/anläggningen och ansvarig som sköter det.